

gen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

31) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 164:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en arbejdsmiljøhøjskole.

Af Jette Gottlieb (EL) og Søren Kolstrup (EL).
(Fremsat 28/3 2001).

Forslaget satte til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

På en eller anden måde er det jo dacapoernes aften. Det er heller ikke første gang, jeg har hørt Enhedslisten ytre ønske om, at regeringen skal oprette en arbejdsmiljøhøjskole.

For godt et år siden blev jeg præsenteret for et initiativ, der ligner det, som Enhedslisten har valgt at fremsætte i dag. Dengang kunne Enhedslisten ikke overbevise mig om, at oprettelsen af en arbejdsmiljøhøjskole var en god idé, og jeg synes ikke, at Enhedslisten har rystet bedre argumenter ud af ærmet denne gang, i hvert fald ikke i den skriftlige form, vi nu kender til forslaget.

Forslaget består i, at regeringen skal oprette en arbejdsmiljøhøjskole, som skal være centrum for al uddannelse og forskning inden for arbejdsmiljø. Jeg er ikke i tvivl om, at en arbejdsmiljøhøjskole i mange sammenhænge ville kunne udfylde rollen som centrum for arbejdsmiljøet, særlig når det gælder udveksling af erfaringer mellem de forskellige aktører i arbejdsmiljøindsatsen.

En udvidet dialog mellem aktørerne på arbejdsmiljøområdet vil falde fint i tråd med de tiltag, der i øvrigt er sat i værk inden for arbejdsmiljøområdet. Jeg tænker her på dialogen mellem virksomheden og bedriftssundhedstjenesten, dialogen mellem virksomheden og Arbejdstilsynet i forbindelse med de tilpassede tilsyn og dialogen internt i virksomheden i forbindelse med arbejdspladsvurderingen.

Derfor er jeg også åben over for de hensigter, som Enhedslisten har med forslaget, men jo læn-

gere jeg kommer ned i selve forslagets konstruktion, må jeg tilstå, at min sympati er aftagende. Forslaget lægger op til, at arbejdsmiljøhøjskolen som en af sine væsentligste opgaver skal stå som udbyder af arbejdsmiljøuddannelsen og uddannelsesaktiviteterne inden for bedriftssundhedstjenesterne. Når Enhedslisten vil lægge de opgaver hos arbejdsmiljøhøjskolen, accepterer Enhedslisten også, at skolen får en konkurrencemæssig fordel i forhold til de andre udbydere på markedet.

Som det er i dag har alle, der opfylder bekendtgørelseskravene, ret til at udbyde kurserne, en ordning, som regeringen har valgt for at sikre den højest mulige kvalitet. Når Enhedslisten foreslår, at regeringen skal oprette en arbejdsmiljøhøjskole, betyder det selvfølgelig også, at dens oprettelse skal finansieres via de offentlige budgetter. Det er det samme som at give skolen et statstilskud, som vil forvride konkurrencen.

Sådan en ordning kan jeg ikke gå ind for og spørger også, om ikke konstruktionen er i strid med de konkurrenceretlige regler.

Jeg kan godt støtte oprettelsen af en arbejdsmiljøhøjskole, men ikke, hvis det sker med statslig finansiering. En arbejdsmiljøhøjskole ville heller ikke kunne få tilskud efter reglerne om folkehøjskoler. Man betragter nemlig ikke kurser i arbejdsmiljø som folkeoplysning eller undervisning af almendannende karakter.

Jeg vil også godt nævne, at den eksisterende uddannelsesstruktur fungerer med tilfredshed. Derfor kan jeg ikke se, at der er et behov for at udvide kredsen af udbydere på den måde, som det foreslås her.

Som jeg startede med at sige, kan jeg godt støtte den hensigt, der ligger bag forslaget, men selve konstruktionen er forkert. Hvis forslaget skal omsættes til virkelighed, kan det ikke lade sig gøre med regeringens deltagelse. I stedet vil jeg anbefale, at arbejdsmarkedets parter tager initiativet op, hvis de finder det hensigtsmæssigt.

Det ville også være en helt anden situation, hvis initiativet kom fra arbejdsmarkedets parter, der jo i høj grad er aktive, for så vidt angår udbud af de uddannelsesstilbud, som forslaget siger på skal udbydes af arbejdsmiljøhøjskolen.

Samlet finder regeringen, at der hverken er behov eller praktisk mulighed for, at regeringen skal stå for oprettelsen og finansieringen af en arbejdsmiljøhøjskole. Regeringen kan som tidligere nævnt ikke støtte forslaget.

Carsten Hansen (S):

Som arbejdsministeren sagde, er der nogle gode intentioner bag, og vi er faktisk også i Socialdemokratiet optaget af, hvordan vi styrker den forskningsmæssige tilknytning også på det her område. Hvordan kan vi få forskningen, arbejdsmiljøet og den synergieffekt, der ligger i det, til at hænge sammen?

Jeg tror ikke, at det her forslag er det, som vil gøre det. I øvrigt tror vi også i Socialdemokratiet, at det vil være med til at underminere nogle af de bestræbelser, vi har gjort os i de senere år på at skabe et kvalitativt udbud, godt nok på markedets vilkår, på hele arbejdsmiljøområdet.

Derfor må vi nok sige, at vi ikke har fantasi til at forestille os, at det skulle være for statslige midler, og ej heller den fordel, der så skulle være i forhold til de andre udbydere. Der er jo ganske mange også fagforeninger, fagforbund og LO, der har været med i arbejdet omkring uddannelse af vores sikkerhedsrepræsentanter og overbygningsuddannelserne.

Vi er lige så optaget som Enhedslisten af, at vi får uddannelse på området, og har jo også i et samarbejde med Enhedslisten og SF udsendt, at der ligger en opgave, der skal løses også af parterne på arbejdsmarkedet.

Hvis en sådan højskole skulle blive en realitet, tror vi, det er utrolig væsentligt, der er opbakning til initiativet, og det tyder det ikke på i øjeblikket.

Men vi er altså optaget af parternes accept. Vi er optaget af de incitamenter, vi har lagt i den pakke, vi for nylig har trukket frem. Der er ingen tvivl om, at uddannelse også i arbejdsmiljø er vejen frem, og lad os sammen finde nogle veje til at udbygge det arbejde, som vi allerede har igangsat.

Der er heller ingen tvivl om, at kvaliteten af det arbejde, der foregår, og en højnelse af standarden skal ske igennem uddannelse, skal ske igennem forbedring af dialogen. Derfor tror vi også på, vi skal have fundet nogle veje til at styrke den forskningsmæssige tilknytning.

Vi har jo set andre steder, hvor de er bedre til det. Vi har jo med satspuljerne igangsat en række initiativer for at få evalueringer af det, vi har igangsat. Hvad er det, vi kan gøre bedre?

Men altså et signal her fra vores side om, at vi er åbne over for dialogen om, hvordan vi kan gøre det bedre, hvordan vi kan styrke det forskningsmæssige, hvordan vi også kan se på årsag og sammenhæng og udnytte de erfaringer, som der er i virkeligheden.

Jeg lagde mærke til, at der var en debat om sygehusområdet i aviserne forleden dag og også om det med at udnytte de dårlige erfaringer. Der er ikke ret mange, der er stolte af, når der sker en ulykke, men det er måske i virkeligheden det, vi kan lære mest af. Noget af det tror jeg vi skulle se på sammen, også på, hvordan vi udbygger uddannelsen, hvordan vi bygger ovenpå.

Noget af det er vi i hvert fald interesseret i at støtte, men kan ikke støtte det konkrete forslag med de argumenter, jeg har fremsagt. Vi er lidt bange for at ødelægge den struktur, vi med møje og besvær har bygget op igennem flere år.

Og så skal jeg meddele på De Radikales vegne, da hr. Anders Samuelson ikke kan være til stede i salen, at de også afviser forslaget.

Charlotte Antonsen (V):

Vi kan heller ikke støtte forslaget fra Venstres side. Som det så glimrende fremgår af bemærkningerne til forslaget, er der jo en række uddannelser på området.

Forslagsstilleren forestiller sig også, at man skal udbygge forskningen med dette forslag. Jeg vil gerne spørge, hvordan man egentlig har tænkt sig det. Jeg kan i hvert fald ikke se af bemærkningerne, at der noget, som lægger op til, at man skal forbedre forskningen. Det er jo ellers nok, i hvert fald for Venstre at se, et af de områder, man godt kunne dyrke lidt og undersøge, om man kunne forbedre, men vi kan ikke støtte dette forslag.

Eva Møller (KF):

Da Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Knud Erik Kirkegaard, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

I Det Konservative Folkeparti er vi enige i, at der kan være behov for at koordinere forskning og uddannelse i relation til arbejdsmiljøet. Specielt hvad angår forskningen, er der behov for at få lagt flerårige planer for forskningsindsatsen.

Det er en problemstilling, vi har drøftet her i Folketinget for få uger siden, men vi kan ikke støtte Enhedslistens forslag om at oprette et nyt uddannelsessted fysisk placeret i Ørestaden i form af det, Enhedslisten kalder en arbejdsmiljøhøjskole. Vi mener ikke, at det vil være en god idé at bruge midler på de fysiske rammer for indsatsen. Vi er mere interesserede i indholdet, og det foretrækker vi at koncentrere os om.

På denne baggrund kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte Enhedslistens forslag.

Ole Sohn (SF):

Set i bagklogskabens ulideligt klare skær håber jeg, at Enhedslistens ordfører, fru Jette Gottlieb, allerede nu kan konstatere, at det politisk måske ikke er det mest smarte at fremsætte et beslutningsforslag om en arbejdsmiljøhøjskole, for med de meldinger, der er kommet fra ministeren, fra Socialdemokratiet, fra Det Konservative Folkeparti og som nu også kommer fra SF, er der faktisk et meget stort flertal for, at der skal ske en styrkelse af den samlede arbejdsmiljøforskning. Men når man laver det som et beslutningsforslag, så er der altid et eller andet, et komma eller en sætning, man kan bruge som begrundelse for en afvisning af forslaget.

Det havde egnet sig meget bedre til en forespørgselsdebat i begyndelsen af samlingen, sådan at man kunne udkrystallisere et fælles forslag til vedtagelse, som kunne have mundet ud i, at der var fundet en løsning på det. Men jeg vil gerne sige, at SF støtter ideen om en arbejdsmiljøhøjskole, men ikke som en arbejdsmiljøhøjskole i højskoleåndens forstand. Vi ønsker, at der skal ske en meget mere samlet formaliseret indsats på uddannelses-, videreuddannelses- og efteruddannelsesområdet, så man ser det i en sammenhæng, og så man får en kompetencegivende uddannelse inden for hele arbejdsmiljøområdet.

Så hvis det er sådan, det skal forstås – og sådan vælger vi at forstå det – er vi meget positive over for det. Det har vi også sagt ved tidligere lejligheder, men jeg vil gerne allerede her fra Folketingets talerstol bekendtgøre i denne sene sommeraftn, at SF i forbindelse med de forestående finanslovforhandlinger vil gøre meget for at få opprioriteret forskning på arbejdsmiljøområdet, fordi det simpelt hen er det helt afgørende, hvis vi skal nå yderligere skridt i retning af at få forebygget de arbejdsmiljøproblemer, som vi er vidne til.

Vi tager en række gode skridt nu i fællesskab med Enhedslisten og regeringen, som er med til at ændre kursen på arbejdsmiljøområdet, med den incitamentspakke, der er undervejs, med forskning i, hvordan man på sigt kan skabe en væsentlig bedre forebyggelse, er der behov for. Derfor vil vi meget gerne medvirke til både at finde rammerne for en styrkelse af uddannelsesindsatsen og i det hele taget en styrkelse af den samlede arbejdsmiljøforskning. Og med de bemærkninger og vejledende input til Enhedslisten støtter vi forslaget.

Klaus Kjær (DF):

Ideen om at etablere en arbejdsmiljøhøjskole kan da i og for sig være meget god, hvis der ellers er behov for en sådan højskole.

I dag er der masser af muligheder for at efteruddanne sig på det arbejdsmiljømæssige område ved forskellig kursusvirksomhed, der tilbydes via lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationerne. Hvis der er behov for en egentlig arbejdsmiljøhøjskole, bør det derfor også være arbejdsmarkedets parter, som sætter sig sammen og får en sådan højskole stablet på benene. Og det står da også arbejdsmarkedets parter frit for at gøre noget sådant.

Vi synes ikke, som det er forslagsstillernes intentioner, at der skal etableres en arbejdsmiljøhøjskole for statslige midler. Men det er måske hensigten med højskolen, at den skal anvendes til uddannelse af arbejdsgivere for at få en arbejdsmiljøgodkendelse, som nævnt i det forrige beslutningsforslag, B 163.

Dansk Folkeparti kan tilslutte sig højskoletanken og den traditionelle måde, som højskoler drives på, og vi ville da aldrig nogen sinde modsætte os, hvis arbejdsmarkedets parter kunne blive enige om at etablere en sådan højskole. Men vi er som sagt imod, at der skal være tale om en statsligt drevet højskole, og Dansk Folkeparti kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Susanne Clemensen (CD):

I CD kan vi heller ikke støtte oprettelsen af en arbejdsmiljøhøjskole. Vi mener først og fremmest, at det bør være arbejdsmarkedets parters ansvar. Hvis parterne synes, at det er en god idé at oprette en arbejdsmiljøhøjskole, vil vi naturligvis ikke stille os hindrende i vejen for det, men vi mener altså, at man først og fremmest bør spørge dem og lade det være op til dem. Så tror vi også, at vi får det bedste engagement fra arbejdsmarkedets parter.

Jeg hæftede mig også ved, at arbejdsministeren mente, at der allerede er en eksisterende uddannelsesstruktur, som fungerer tilfredsstillende.

Vi har i CD, ligesom en række andre partier har, hæftet os ved, at særlig arbejdsmiljøforskningen er nødlidende. Og det er den selvfølgelig, fordi – og det er vi helt enige i – det er små klatbevillinger, vi giver til arbejdsmiljøforskningen, når vi f.eks. sidder og forhandler satspuljen på arbejdsministerens område hvert år. Og der vil vi gerne være med til at se på, hvordan vi kan

styrke forskningen med mere langsigtede bevil-linger på det område.

Men vi mener som sagt ikke, at der på nuvæ-rende tidspunkt er behov for en arbejdsmiljøhøj-skole. Vi mener, at der allerede er eksisterende tilbud, som fungerer udmærket. Men hvis par-terne som sagt er indstillet på det, så er vi da åbne over for det i CD.

Jette Gottlieb (EL):

Ja, i modsætning til den forrige behandling må man sige, at den her besvarelse jo var præget af megen god vilje og megen åbenhed over for, at der var nogle ting, der manglede.

Jeg vil sige, at når vi har fremsat forslaget nu, så er det jo, fordi vi mener, at de forandringer, der sker på arbejdsmarkedet i de her år, foregår så hurtigt, at hverken forskning eller uddannel- se rigtig kan følge med. Og derfor mener vi, det er helt afgørende, at der kommer en skærpet indsats på området. Man kan bare nævne områ- der som museskader, nedslidning af bevægepar- ratet, det ensidigt gentagne arbejde, den psy- kiske nedslidning og sådan nogle ting. Det er simpelt hen en del af sporene efter de forandrin- ger, som altså som sagt er ret svære at følge med i. Og så kommer der oven i det forhold, som vi ikke kender noget til endnu, fordi der ikke fore- går forskning på området.

Når vi så siger, at der sker for lidt på området, er det jo ikke, fordi vi ikke er klar over, at der foregår noget. Der foregår forskning f.eks. på Arbejdsmiljøinstituttet, rundt om i sundheds- sektoren og sådan nogle steder, og der foregår uddannelse af såvel sikkerhedsrepræsentanter som af de mere hvidkittede specialister.

Men der bruges for få ressourcer på arbejds- miljøforskningen i sammenhæng. Ifølge Ar- bejdsministeriet blev der brugt 125 mio. kr. på arbejdsmiljøforskning i Danmark i 2000. Og uden at man selvfølgelig helt kan sammenligne, så brugte man jo altså næsten dobbelt så meget eller dobbelt så meget i Sverige og en halv gang mere i Finland. Og hvad angår uddannelsesin- stitutioner, så er vi godt klar over, at der foregår fremskridt, men det går virkelig langsomt.

Som et selvstændigt problem, som jeg synes man skal hæfte sig ved, og det gjorde jo også både arbejdsministeren og den socialdemokrati- ske ordfører, ja, så foregår samarbejdet og ud- vekslingen af erfaringerne meget vanskeligt, og

det er virkelig en mangelvare på arbejdsmiljø- området, at der foregår den udveksling.

Forslaget om en arbejdsmiljøhøjskole har som udgangspunkt, at der for det første er brug for en øget indsats på forskning og uddannelse, for det andet, at en sådan højskole ville være et godt udgangspunkt for at styrke erfaringsudvekslin- gen, og for det tredje, at det ville være et ud- gangspunkt for, at de, der arbejder med sund- hed og sikkerhed i det daglige og helt nede på gulvet, nemlig sikkerhedsrepræsentanterne, di- rekte kunne inspirere forskningen, så den kom- mer tættere på dagligdagens arbejdsmiljøpro- blemer.

Vi ønsker kort sagt at skabe et frugtbart ud- viklingsmiljø, hvor alle niveauer af folk, der ar- bejder med arbejdsmiljø, mødes, og i bemærk- ningerne til beslutningsforslaget har vi forsøgt at beskrive et scenario for, hvordan sådan en miljøarbejdshøjskole kunne se ud, ikke fordi vi på forhånd vil tage patent på den konkrete ud- formning, men for at give et billede af, hvad det er for en institution, vi snakker om.

Det væsentlige er, at vi taler om en højskole både som en bygning, altså ikke af kød og blod, men af sten og mørtel, og så om en rejsende høj- skole, hvis man må bruge sådan nogle frække ord, som kan sikre, at hele landet får gavn af den ekspertise og viden, der udvikles på skolen. Men det vigtigste i det er sådan set den udveks- ling, der skal ske på tværs af alle de miljøer, som arbejder med arbejdsmiljø, men hvor det i øje- blikket foregår stykvis og delt.

Og så vil jeg til sidst understrege, at opbyg- ningen af arbejdsmiljøhøjskolen skal ske i tæt samarbejde med de institutioner, der i dag arbej- der med uddannelse og forskning. En fornuftig start på en højskole kræver samarbejde, ikke modarbejde.

Så hæftede jeg mig ved, at langt de fleste ord- førere mente, at hvis det var arbejdsmarkedets parter, der kom med et sådant forslag, ville man være meget åben over for det, og det skal jeg ikke være sen til at sende ud i terrænet, sådan at arbejdsmarkedets parter bliver opmærksomme på, at der er den brede opbakning blandt alle Folketingets partier til, at noget sådant kunne iværksættes.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

32) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 177:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af bestemmelserne vedrørende selvforskyldt ledighed.

Af Jette Gottlieb (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 4/4 2001).

Forslaget satte til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Forslagsstillernes udgangspunkt er, at sanktionerne ved selvforskyldt ledighed er urimelige, og de ønsker derfor regeringens tilsagn om at ændre, mildne sanktionsreglerne i bekendtgørelsen om selvforskyldt ledighed. Der nævnes særlig i forslaget de situationer, hvor de ledige i aktivperioden udebliver fra samtale på AF eller afbryder et uddannelses- eller jobtræningstilbud.

Temaet i forslaget er velkendt, og jeg har tidligere besvaret en række spørgsmål om dette emne, senest til fru Jette Gottlieb i februar i år.

Det må atter understreges, at de særlige sanktionsregler i aktivperioden er lovbundet stof, der udspringer af politiske aftaler. Jeg vil allerede på grund af denne lovbinding ikke kunne imødekomme ønsket om at ændre sanktionsreglerne i dagpenge- og aktivperioden på bekendtgørelsesniveau, medmindre Folketinget forinden er indstillet på at ændre loven på dette punkt.

Jeg vil dog godt medgive forslagsstillerne, at praksis i forbindelse med administrationen af reglerne viser, at visse afgørelser i sager om selvforskyldt ledighed umiddelbart kan forekomme vanskelige at forstå. Derfor er forligspartierne bag finanslovaftalen for 2001 enige om, at der er

behov for en nærmere vurdering af sammenhæng og indhold af sanktionsreglerne i forbindelse med selvforskyldt ledighed.

Jeg har derfor efter aftale med forligspartierne bedt Landsarbejdsrådets Arbejdsudvalg vedrørende Arbejdsløshedsforsikringen om på baggrund af praksis at overveje, om der i de gældende regler i loven og bekendtgørelsen er en passende balance mellem forseelse og sanktion, og hvis det ikke skønnes at være tilfældet, har jeg bedt dem om at udarbejde forslag til en samlet ændring af sanktionsreglerne ved selvforskyldt ledighed.

Jeg vil opfordre til, at Folketinget afventer resultatet af dette arbejde, før der tages stilling til eventuelle ændringer af sanktionsreglerne.

Til de andre elementer i beslutningsforslaget vil jeg knytte nogle enkelte bemærkninger. Forslagsstillerne giver bl.a. udtryk for, at listen af gyldige grunde i reglerne om selvforskyldt ledighed bør udvides med mulighed for, at a-kassen kan skønne, om den ledige står til rådighed. Her er det nødvendigt at nævne, at listen med gyldige grunde hviler på en tidligere finanslovaftale, hvor et væsentligt element var, at listen blev gjort udtømmende.

Netop ud fra kvalitetsmæssige hensyn og for at medlemmerne skal kende deres forpligtelser er det hensigtsmæssigt, at de gyldige grunde er udtømmende. Det giver et bedre grundlag for medlemmer og kasser til at vurdere, om et medlem i en given situation kan afslå eller ophøre i et tilbud, uden at det får dagpengemæssige konsekvenser.

Herudover synes jeg, at forslagsstillerne overser det skøn, a-kassen trods alt har i vurderingen af, om en konkret situation skal henregnes til de gyldige grunde. De særlige sanktioner i aktivperioden gælder ikke enhver udeblivelse fra fremmøde på AF. Sanktionen anvendes kun i de tilfælde, hvor udeblivelsen må sidestilles med et afslag, og samtidig er det kun ved udeblivelse fra et møde om et konkret aktiveringstilbud eller udarbejdelse eller revision af en eventuel handlings- eller uddannelsesplan, den skærpede sanktion pålægges.

Ved vurderingen af, om der er tale om afslag på aktivering eller udarbejdelse af en individuel handlingsplan, foretages en samlet vurdering af medlemmets handlinger og undladelser. Ved hvert enkelt tilfælde af udeblivelse fra møde på AF skal der foretages en konkret vurdering af, om medlemmets handling eller undladelse må sidestilles med et afslag. A-kassens afgørelse i